

**UCHWAŁA NR XXXII/285/2017
RADY MIEJSKIEJ W PRÓSZKOWIE**

z dnia 14 listopada 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art.18 ust 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym(Dz.U.2017 poz.1875) art. 176 pkt 1, art 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017r. poz. 697) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Prószkowa.

§ 3.

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Prószkowie.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2018r.

Wiceprzewodniczący Rady

Krystian Janikula

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2018-2020

GMINA PRÓSZKÓW

Spis treści	str.
1. Wiadomości ogólne	3
2. Uwarunkowania prawne realizacji programu	3
3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Prószków	4
4. Zasoby Gminy	8
5. Cele programu	8
6. Założenia programu	9
7. Zadania programu	9
8. Odbiorcy programu	10
9. Przewidywane efekty realizacji programu	10
10. Realizatorzy programu	10
11. Źródła finansowania	10
12. Monitoring i ewaluacja	11
13. Podsumowanie	11

Wiadomości ogólne

Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020 jest dokumentem Gminy opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy dziecku i rodzinie.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna zaspokajająca podstawowe potrzeby swoich członków, a jednocześnie jest naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka. Istotne jest więc chronić rodzinę i pomagać jej w prawidłowym funkcjonowaniu i pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Podstawową zasadą natomiast konstytucji jest ochrona rodziny. Rodziny, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej zwłaszcza wielodzietne i niepełne mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników wśród których są zjawiska patologiczne. Wpływ czynników patologicznych czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Bez pomocy z zewnątrz rodzina nie potrafi sprostać zadaniom, rozwiązać problemy jakie jej dotknęły i wyjść z sytuacji kryzysowej.

Stosując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy mieć na względzie prawo dziecka do;

- wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną
- opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej
- powrotu do rodziny
- utrzymywania kontaktów z rodzicami
- stabilnego środowiska wychowawczego
- kształtowania rozwoju uzdolnień, zainteresowań, przekonań oraz zabawy i wypoczynku.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się powinny nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie.

Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia, w osiągnięciu pełnej aktywności społecznej a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Uwarunkowania prawne realizacji programu

Uwarunkowania prawne program i zadania w nim zawarte, które podlegać będą realizacji są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w aktach prawnych tj.:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja o prawach dziecka

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy
- Ustawa o pomocy społecznej
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani

Na poziomie Gminy podmiotem realizującym jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Prószków

Liczba wydanych decyzji w 2016r.

Liczba wydanych decyzji w roku	Pomoc Społeczna	Świadczenia rodzinne, Fundusz alimentacyjny	Świadczenie wychowawcze	Dodatki Mieszkaniowe	stypendia socjalne
2011	480	500	-	16	25
2012	640	438	-	8	22
2013	624	517	-	9	31
2014	650	513	-	9	30
2015	740	409	-	5	28
2016	668	470	573	7	20

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2016r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM	155	306
Rodziny z dziećmi w tym rodziny wielodzietne	33	146
rodziny niepełne	12	71
rodziny emerytów i rencistów	11	39
	81	116

Główne powody przyznania pomocy w 2016r.

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	22	31
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	68
Bezrobocie	56	140
Bezdomność	5	5
Niepełnosprawność	57	118
długotrwała lub ciężka choroba	96	157
bezradność w sprawach opiekuń. wychowawczych	7	24

W 2016r. rodziny korzystały min. z następujących form pomocy:

Zasiłki celowe: liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie: 57

Zasiłki okresowe: liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie: 30

Świadczenie pieniężne na zakup żywności: liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie:

61

Posiłki : liczba osób korzystających z posiłków wynosiła: 27

Stypendia szkolne: W 2016r.wydano: 20 decyzji.

Program operacyjny pomoc żywnościowa w ramach programu FEAD – wydano skierowania uprawniające do skorzystania z pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych dla 147 osób.

W 2016r. wydano 75 Karty Dużej Rodziny uprawniające do zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

Zgodnie z artykułem 191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

-10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

-30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

-50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo ośrodka interwencyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% w pierwszym, 30% w drugim i 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina w 2016 roku poniosła koszty związane z umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej w wysokości 8.170,00 zł., oraz placówce opiekuńczo- wychowawczej w wysokości 5.819,19 zł. Łącznie 13.989,19 zł.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przyznaje asystenta rodziny. W 2016r. nie przydzielono pomocy w postaci asystenta rodziny. Rodziny przeżywające trudności objęte są zwiększonym wsparciem i monitoringiem prowadzonym przez pracownika socjalnego.

Na podstawie art. 8 w/w ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na

analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny, pomocy w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji rodziny.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie: konsultacji i poradnictwa, pomocy prawnej, pomocy finansowej, organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji .

Innym ważnym elementem systemu wspierania rodziny na terenie gminy jest działanie Zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych, który stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Praca zespołu jest oparta na systemowej współpracy instytucji oraz wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy. W skład zespołu wchodzi specjaliści z różnych instytucji, łączą swoją wiedzę oraz umiejętności , podejmują współpracę w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Prószkowie realizuje te zadania min. poprzez procedurę „Niebieskich Kart”.

W 2016r. wpłynęło 19 formularzy „ Niebieskich kart” dotyczących podejrzenia przemocy w rodzinie / 15 rodzin / z czego 4 formularze dotyczyły tych samych rodzin /4 rodziny/ Karty te zostały założone przez: 12- policja, 1- oświata, 6- MOPS.

W sprawach dotyczących mieszkańców Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z sołtysami oraz szeregiem instytucji / szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia/.

W celu wspierania rodziny na terenie gminy działa punkt pomocy psychologicznej. Zgłaszają się do niego osoby w związku z problemami min. rodzinnymi, konfliktami, uzależnieniami, kryzysami małżeńskimi, problemami opiekuńczo- wychowawczymi, trudnościami psychologicznymi oraz innymi.

W celu wspierania rodzin z problemami min. rodzinnymi, uzależnień na terenie gminy działania podejmowane są również przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Mieszkańcy gminy wspierani są również poprzez zadania wykonywane przez pracowników socjalnych w formie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc . Polega na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może pomóc pod warunkiem że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy wpływają na zmianę życia indywidualnych osób czy rodzin, służą pomocą w rozwiązywaniu osobistych problemów. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny.

Zasoby gminy

Program wspierania rodziny będzie służył realizacji polityki rodzinnej. Działania na rzecz dzieci i rodzin realizują przede wszystkim instytucje opisane poniżej:

- Urząd Miejski w Prószkowie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Prószkowie
- Ośrodek kultury i Sportu w Prószkowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Prószków
- Placówki Oświatowe
- Placówki służby zdrowia
- Parafie

Działania jakie są podejmowane przez w/w placówki to min.: dowozy dzieci, pomoc finansowa, pomoc rzeczowa, dożywianie dzieci, wspieranie aktywności lokalnej, wsparcie psychologiczne realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy, działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.

Działania podejmowane przez w/w instytucje to zarówno poradnictwo jak i konkretne usługi które wspierają rodziny w zwalczaniu bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z nałogami itp. Instytucje wspierające rodziny starają się stworzyć optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju dzieci oraz wychowywania dzieci w ich środowisku rodziny biologicznej.

Cele programu

Głównym celem programu jest: **wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny.**

Cele szczegółowe to:

- Podejmowanie działań profilaktycznych umacniających rodzinę
- Budowa bezpieczeństwa socjalnego

- Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny
- Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym
- Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi

Założenia programu

Gminny program wspierania rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2018-2020.

Założeniami programu jest stworzenie wielopoziomowego wspierania rodzin poprzez działania które mają służyć;

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny
- wzmocnienie systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed marginalizacją i wykluczeniem
- poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym, wspieranie uczniów wymagających pomocy
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie działań profilaktycznych
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zadania programu

Zadania do realizacji	Termin realizacji	realizatorzy
Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz dzieci i rodzin	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
Organizacja czasu wolnego	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu

Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniem , motywowanie do podjęcia leczenia ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi	2018-2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji programu
---	-----------	--

Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

Rodziny przeżywające trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, rodziny dotknięte przemocą, uzależnieniami, dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia należytej opieki, przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci.

Przewidywane efekty realizacji programu

Przewidywanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji rodzin i dzieci, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie patologii społecznych oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodzin.

Realizatorzy

Realizatorami programu są w szczególności:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Prószkowie
- Urząd Miejski w Prószkowie
- Ośrodek kultury i Sportu w Prószkowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Prószków
- Placówki Oświatowe
- Placówki służby zdrowia
- Parafie

Źródła finansowania

Źródłem finansowania będą środki pochodzące z budżetu gminy, dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej oraz środki pozyskane z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Prószkowie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań. Monitoring umożliwi wgląd w realizację działań oraz ocenę ich skuteczności. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę danych. Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej co roku do 31 marca przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie z wspierania rodziny.

Podsumowanie

Zadaniem programu jest zapobieganie dysfunkcji rodzin poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę w taki sposób aby samodzielnie potrafiła zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc instytucji powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności rodziny, jej uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych poprzez wzmocnienie rodziny i zasobów tkwiących w jej poszczególnych członkach.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodzin koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować niekorzystnymi konsekwencjami. Ważne jest by pomoc dla rodzin ubogich była bezpłatna.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje założenia gminnego programu wspierania rodziny poprzez współpracę z instytucjami pomagającymi rodzinie, gdyż tylko działania mające charakter ciągły, odbywające się we wszystkich środowiskach wychowawczych mają sens.

Efektem podejmowanych działań powinno być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie patologii społecznych.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Należy położyć główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, wzmocnić działania profilaktyczne, doskonalić metody pracy z rodziną, współpracować z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a jeżeli z analizy sytuacji w rodzinie wyniknie konieczność wsparcia rodziny poprzez przyznanie asystenta- zatrudnienie asystenta rodziny którego zadaniem byłoby wzmocnienie roli rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy. Wskazane jest

podejmowanie działań profilaktycznych i wspomagających.

Osiągnięcie efektów możliwe będzie dzięki interdyscyplinarnym działaniom wszystkich służb i organizacji działających na rzecz rodziny bowiem tylko takie działania stanowią będą kompleksowe wsparcie.